

BARRAQUER

Fundació

Memòria
d'activitats
2019



Edició

Núria Delsors

Miranda Duran

Raquel Fontanals

Quico Ballbé

Cristian Garcia

Fotografies

Álex Barrios

Centre d'Oftalmologia Barraquer

Shutterstock

Disseny i maquetació

Forma

© Fundació Barraquer

1 Carta del president

2 Equip humà

Patronat
Voluntaris

3 Programes i activitats

Acció local
Acció internacional
Formació
Investigació
Prevenció i sensibilització

4 Persones ateses

5 Dades econòmiques

6 Tots sumem

7 Col·labora

1

Carta del president

A la Fundació Barraquer portàvem temps parlant de la nova orientació de l'entitat amb l'accent en els projectes de caràcter local, d'un nou cicle, després d'una llarga etapa dedicada principalment a missions de cooperació internacional. El 2019 ha estat un any important a la història de la Fundació, en el qual les noves directrius marcades pel patronat s'han convertit en projectes i activitats ja en marxa. El pla estratègic 2019-2021, aprovat el passat mes de març, ens va ajudar a redefinir la nostra missió, visió i valors, a fixar els objectius, a establir les principals línies d'actuació i, en definitiva, a traçar un full de ruta que ens servís de punt de partida en aquesta emocionant i il·lusionant etapa.

Per impulsar l'acció local hem posat en marxa el programa "Mirem per tu", dedicat a prestar assistència oftalmològica i optomètrica gratuïta als col·lectius més vulnerables (gent gran, infància, persones amb addiccions, refugiats...); a totes aquestes persones amb pocs recursos i problemes de salut visual que tant mereixen la nostra atenció i que són la nostra veritable raó de ser.

Creiem que el futur de la nostra tasca assistencial passa per treballar en xarxa, unint esforços i compartint recursos.

Després d'un esperançador i il·lusionant 2019, el 2020 està sent un any de consolidació i creixement sostingut. Seguirem avançant amb pas ferm, augmentant la base de pacients, realitzant mensualment revisions oftalmològiques en diferents centres i entitats, signant més aliances i convenis de col·laboració, realitzant més accions de sensibilització,

estudiant noves perspectives i enfocaments per a les nostres expedicions internacionals, concedint beques per a la formació de joves oftalmòlegs i desenvolupant els nostres projectes de recerca.

Estic convençut que entre tots —patronat, personal del Centre, voluntaris, entitats, col·laboradors i donants— farem créixer encara més la Fundació Barraquer.

Gràcies per la vostra col·laboració.

Una forta abraçada,

Prof. Rafael I. Barraquer

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Rafael Barraquer', written over a horizontal line.





Equip humà

Patronat

President
Professor Rafael I. Barraquer Compte

Vicepresident 1r
Dr. Juan Pedro Álvarez de Toledo

Vicepresident 2n
Dr. Javier Elizalde

Vocal
Dra. M^a Isabel Canut

Secretari no patró
Sr. Francesc Ballbé

Voluntaris

Dr. Santiago Abengoechea
Dra. Clara Álvarez de Toledo
Sr. Felipe Arias
Dra. Elena Barraquer
Dr. Luis Camacho
Dra. M^a José Capella
Dra. Marta Carrera
Dr. Víctor Charoenrook
Dr. Rafael Compte
Dra. Ariann Dyer
Dra. Alix de Faria
Dr. Jorge Fernández
Sra. Esther Gallego
Dr. Ignacio García Barberán
Dra. Alba Gómez
Sra. Marta Guarro
Susana Gutiérrez
Sra. Itziar Izuel
Dra. Marta Jerez
Dra. Gemma Julio
Dr. José Lamarca Ciuró
Dr. José Lamarca Mateu
Dra. Amaia Latorre
Dr. Víctor Lázaro
Dra. Esther Lloró
Dra. Marta López
Sra. Fina Martín
Dr. Gorka Martínez Grau

Dra. Ainhoa Martínez Grau
Sra. M^a José Mayans
Dr. Hugo Medin
Dr. Carlos Méndez
Sra. Maite Muñoz
Dr. Jeroni Nadal
Sra. M^a Elena Navarro
Dr. Rafael Ollero
Dra. María de la Paz
Sr. Javier Pérez
Sr. Joan Piñol
Sr. Pedro Rodríguez
Dr. Juan José Rodríguez Ezcurra
Dra. Ester Roquet
Dr. Francisco Ruiz Tolosa
Sra. Patricia Ruiz
Dr. Borja Salvador
Dr. Muhsen Samaan
Dr. Pablo Sanjuan
Dra. Paola Sauvageot
Sra. Maisda Turki
Sr. Salvador de Tudela
Sra. Susana Trancón
Dr. Federico Trejos
Dra. Mercedes Uxó
Sr. Raúl Vall
Sra. Anna Villanueva
Dr. Nacho Zabal

Programes i activitats

Acció local

L'any 2019 la Fundació Barraquer ha posat en marxa el programa “Mirem per tu”, a través del qual ofereix assistència oftalmològica i optomètrica gratuïta a persones en situació de vulnerabilitat. Ho fa gràcies a la col·laboració del Centre d'Oftalmologia Barraquer, que posa les instal·lacions, els mitjans materials i els seus professionals a disposició dels pacients de la Fundació.

Un dels principals *partners* del projecte és General Optica, que posa les més de 200 botigues que té a tot el territori nacional a disposició dels pacients de la Fundació Barraquer perquè es puguin fer les seves ulleres graduades a un preu molt reduït. A més, l'empresa va realitzar una important donació de material per a l'expedició a Gàmbia i va aportar optometristes voluntaris per a les jornades de revisions de la salut visual realitzades a la Fundació Aspasim.



La metodologia del programa “Mirem per tu” es basa en el treball en xarxa, oferint assistència oftalmològica als usuaris de diferents entitats que treballen amb col·lectius vulnerables (infància, persones amb diversitat funcional, persones amb addiccions, refugiats, gent gran...). D'aquesta manera, al llarg de l'any, hem signat nombrosos convenis de col·laboració amb entitats socials de reconegut prestigi i contrastada experiència en els seus respectius àmbits d'actuació.

A través d'aquests acords, la Fundació Barraquer ofereix a cadascuna de les entitats:

- > La possibilitat de derivar al Centre d'Oftalmologia Barraquer un màxim de 5 pacients a l'any perquè es tractin de forma completament gratuïta sigui quina sigui la seva patologia.
- > L'organització d'una jornada anual de revisions de la salut visual a les instal·lacions de la mateixa entitat, on la Fundació Barraquer desplaça un equip d'oftalmòlegs i optometristes voluntaris.
- > La possibilitat de derivar a qualsevol botiga de General Optica un màxim de 25 persones a l'any per fer-se ulleres graduades a un preu molt reduït.



A la pàgina anterior, fotografies d'alguns dels convenis signats el 2019 (d'esquerra a dreta i de dalt a baix):

- Conveni amb General Optica
- Conveni amb Fundació Salud y Persona
- Conveni amb Fundació Ared
- Conveni amb Associació Hogar de María
- Conveni amb Fundació Aspasim
- Conveni amb Projecte Home
- Conveni amb Fundació Roure
- Conveni amb ASSÍS Centre d'Acollida

Al febrer i març es van realitzar revisions integrals de la salut visual als usuaris de la Fundació Aspasim, entitat que treballa per a la integració social i la millora de les condicions de vida de persones amb discapacitat psíquica.



Acció internacional

Expedició a Brikama (Gàmbia)

Del 9 al 16 de març de 2019
Contrapart local: Cultivant Vida
(www.cultivantvida.org)

Equip: dos oftalmòlegs (Dr. José Lamarca i Dr. Borja Salvador), un anestesista (Dr. Nacho Zabal), un metge resident (Dra. Marta Jerez), una instrumentista (Patricia Ruiz) i una auxiliar d'infermeria (Maite Muñoz) del Centre d'Oftalmologia Barraquer, el director de la Fundació Barraquer (Francesc Ballbé) i tres cooperants (Dr. José Lamarca Ciuró, Dra. Esther Lloró i Raül Vall).

- > 92 cirurgies de cataractes
- > 150 ulleres lliurades
- > 350 visites a pacients locals
- > 3 casos derivats i visitats posteriorment al Centre d'Oftalmologia Barraquer



Donació d'ulleres per a Light Without Borders

Light Without Borders és una organització sense ànim de lucre que desenvolupa el projecte “Llum per als teus ulls”, destinat a oferir atenció visual als refugiats que es troben a l'illa grega de Lesbos.

“Llum per als teus ulls” té la seva seu al campament de Moria, on compta amb un Isobox equipat amb tot el material necessari per realitzar les revisions. El treball dels òptics permet graduar la vista de cada pacient per lliurar-li unes lents que s'adeqüin perfectament a les seves

necessitats. D'aquesta manera, totes les ulleres donades, tard o d'hora, troben el seu destinatari entre els milers de refugiats que arriben diàriament a l'illa de Lesbos procedents, en la seva major part, de Síria, Iraq, Afganistan, Iran i l'Àfrica Subsahariana.

La Fundació Barraquer aporta així el seu granet de sorra per ajudar aquest col·lectiu tan vulnerable i desgraciadament oblidat per gran part de la societat.



Formació

Entre els mesos de febrer i juliol va estar formant-se al Centre d'Oftalmologia Barraquer la Dra. Maria Constància Vilanculos, procedent de Moçambic. Gràcies a la beca concedida per la Fundació Barraquer —que s'ha fet càrrec de totes les despeses d'allotjament, dietes i manutenció durant la seva estada—, i al programa de pràctiques dissenyat a mida per l'Institut Barraquer, la Dra. Constància va poder complementar a la clínica seva formació com a oftalmòloga treballant al costat dels nostres especialistes i rotant per diversos departaments del centre. Durant la seva estada, va participar de manera activa a consulta, urgències, dispensari i sessions de cirurgia d'instrucció.

La Dra. Constància es va mostrar enormement agraïda per aquesta oportunitat a totes les institucions Barraquer: el Centre d'Oftalmologia, la Fundació i l'Institut. Des d'aquí aprofitem per desitjar-li tota la sort del món i un brillant futur com oftalmòloga al seu país.

Durant el passat mes de desembre, la Fundació Barraquer va concedir una beca de formació per a una estada d'una setmana al Centre d'Oftalmologia Barraquer a la Sra. Aby Seck, una estudiant dels últims cursos de medicina de Camerun que va aprofitar els seus dies a la clínica per aprofundir els seus coneixements d'oftalmologia i plantejar-se la possibilitat de dedicar-se en un futur proper a aquesta especialitat.

La Dra. Constància rep el diploma de la Dra. Barraquer.



Investigació

Col·laboració amb la Universitat d'Oxford

Col·laboració amb el Department of Engineering Science de la Universitat d'Oxford en el projecte “*Finite element modelling for ex vivo simulated accommodation in human donor eyes*”, en el qual participen el Professor Rafael I. Barraquer, Ralph Michael i Justin D'Antin, del Departament d'Investigació del Centre d'Oftalmologia Barraquer.



Projecte i-VISION

El projecte *Adaptive Retinal Implant Technology for Vision Restoration*, conegut com i-VISION, té com a objectiu desenvolupar una tecnologia de pròtesi retinal capaç de proporcionar visió artificial d'alta agudeses a persones cegues per retinitis pigmentària i degeneració macular associada a l'edat.

El projecte va ser presentat el 2019 a la segona edició d'una convocatòria de l'Obra Social La Caixa destinada a fomentar projectes d'investigació biomèdica i de salut amb alt impacte social, i va ser guardonat amb una beca d'un milió d'euros que serviran per finançar el seu desenvolupament durant els pròxims tres anys amb l'objectiu que es realitzin avenços significatius.

Un cop rebuda la beca, que es va concedir en un acte celebrat el passat 16 de setembre a les oficines de La Caixa, el següent pas serà iniciar, en col·laboració amb la Facultat de Veterinària de la Universitat Autònoma de Barcelona, la fase d'investigació animal amb porcs i micos, que si presenta bons resultats permetrà al consorci liderat per la Fundació Barraquer —i format també per l'Institut de Física d'Altes Energies (IFAE), l'Institut Català de Nanociència i Nanotecnologia (ICN2), l'Institut de Ciències Fotòniques (ICFO) i l'Institut de la Vision de la Universitat de la Sorbona— optar a una beca de la Unió Europea que suposaria una importantíssima injecció de capital.



Prevenció i sensibilització

Jornades de revisions gratuïtes de la pressió intraocular

Durant els mesos de gener i febrer es van dur a terme revisions gratuïtes de la pressió intraocular a més de 200 persones en 10 mercats de la ciutat de Barcelona (Sants, la Guineueta, el Ninot, Galvany, l'Estrella, Felip II, Fort Pienc, la Llibertat, Les Corts i l'Abaceria), i va concloure així la fase de recollida de dades iniciada el març de 2018.

D'aquesta manera, en el projecte de *l'Estudi poblacional de la hipertensió ocular a la província de Barcelona*, liderat per la Dra. Canut (responsable del Departament de Glaucoma) i desenvolupat en col·laboració amb la Dra. Gemma Julio (responsable de la Unitat d'Investigació) i la Fundació Barraquer, hi han participat un total de 1.068 persones.

Gràcies a aquestes revisions, realitzades de forma desinteressada pels metges residents del Centre d'Oftalmologia Barraquer, els participants han pogut conèixer de forma immediata els valors de la pressió intraocular per prendre així les oportunes mesures preventives. La Fundació Barraquer ha realitzat una eficaç campanya de sensibilització i prevenció mentre el propi Centre d'Oftalmologia Barraquer, gràcies a tota informació recollida, podrà elaborar un estudi molt complet sobre una patologia desconeguda per a molts però tremendament perjudicial.

Agraïm especialment la col·laboració de l'Institut de Mercats de Barcelona.



Taller sobre nutrició i salut ocular

La Fundació Barraquer va participar també en la 6a edició de la Setmana Internacional dels Mercats, organitzant al Mercat de la Guineueta (Barcelona), un taller sobre nutrició i salut ocular, amb la col·laboració de Think'Eat (nutricionistes) i la Unitat Bàsica de Salut del Centre d'Oftalmologia Barraquer.



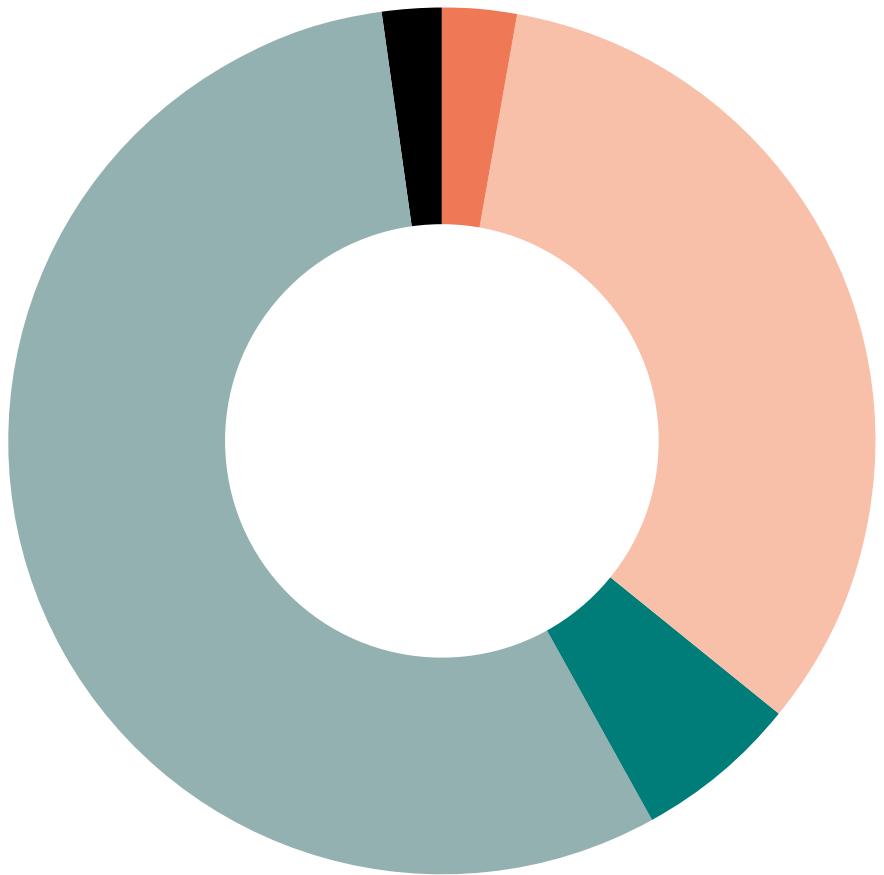
Persones ateses

> al Centre d'Oftalmologia Barraquer el 2019

Procedència

- Àsia (3%)
- Àfrica (33%)
- Amèrica del Sud (6%)
- Europa (56%)
- Amèrica Central (2%)

Nacionals (44-51%)
Estrangers (42-49%)



Nacionalitats

Afganistan (1)
Angola (1)
Argèlia (3)
Argentina (1)
Brasil (1)

Colòmbia (1)
Costa d'Ivori (1)
Croàcia (1)
Espanya (44)
França (1)

Gàmbia (3)
Ghana (1)
Guatemala (1)
Guinea (1)
Hondures (1)

Població per franja d'edat

- Infància (18%)
- Joves (21%)
- Adults (48%)
- Persones grans (13%)



Itàlia (1)
Kènia (1)
Líbia (1)
Marroc (5)
Moçambic (1)

Níger (1)
Palestina (2)
Paraguai (1)
Perú (1)
Romania (1)

Sàhara (4)
Senegal (5)

TOTAL 86

> fora del Centre d'Oftalmologia Barraquer el 2019

50

revisions integrals de la salut visual (pacients de la Fundació Aspasim)

20

pacients atesos a General Optica (entrega d'ulleres graduades)

92

cirurgies a pacients locals a l'expedició a Brikama (Gàmbia)

350

visites oftalmològiques a l'expedició a Brikama (Gàmbia)

200

revisions gratuïtes de la pressió intraocular a persones residents a Barcelona



Testimonis



Aurora
Palència
> Malaltia congènita
> Pacient de la Fundació Barraquer des que tenia pocs mesos de vida

“No només els dec la vista als metges de Barraquer, sinó que també els dec la vida; gràcies a ells he pogut fer moltes coses que no hagués pogut fer sense visió.”



Antonio
Cartaya (Huelva)
> Pacient des dels 7 mesos
> Desviació convergent d'inici precoç

“El nostre fill està en les millors mans mèdiques, i el tracte rebut per part dels doctors, secretàries mèdiques i personal de la Fundació és de 10. Això ajuda molt en aquesta situació.”

Sandra i Antonio, pares de l'Antonio



Ricardo
St. Carles de la Ràpita (Tarragona)
> Molèsties a l'ull dret
> Pacient de la Fundació Barraquer
des de 2018

“Barraquer és sens dubte el millor lloc del món per curar-se dels problemes de visió, fan miracles! Ara hi veig milers de vegades millor que abans de ser operat, m’ha canviat la vida.”



Sonia
Barcelona
> Pacient de la Fundació Barraquer
des de 2016
> Síndrome de Sjögren
> En un altre centre mèdic li van dir
que s’anava a quedar cega. Va pensar
que mai més veuria als seus fills

“Des que vaig arribar al Centre d’Oftalmologia, la meua vida ha canviat de forma radical. Recordo la primera vegada que vaig veure com es movia el meu fill; vaig haver de demanar-li que es tornés a moure per adonar-me que de veritat aquestes ombres eren el meu fill.”

Dades econòmiques

Compte de pèrdues i guanys 2019

Ingressos

Donatius periòdics (socis)	5.365,00 €
Donatius de particulars	49.806,48 €
Donatius d'empreses	15.202,19 €
Resultats financers positius	214.749,90 €

TOTAL 285.123,57 €

Despeses

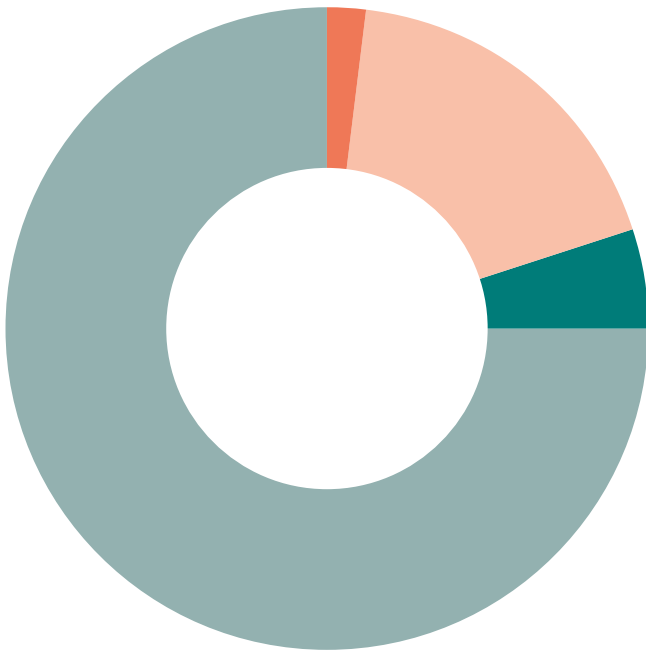
Material sanitari	20.735,41 €
Comunicació i publicitat	6.241,42 €
Personal i Seguretat Social	66.743,80 €
Administració	24.957,94 €
Atenció directa a pacients	157.317,94 €
Investigació	7.000,00 €
Expedicions	9.813,20 €
Amortització immobilitzat	6.750,26 €

TOTAL 299.559,97 €

RESULTAT DE L'EXERCICI -14.436,40 €

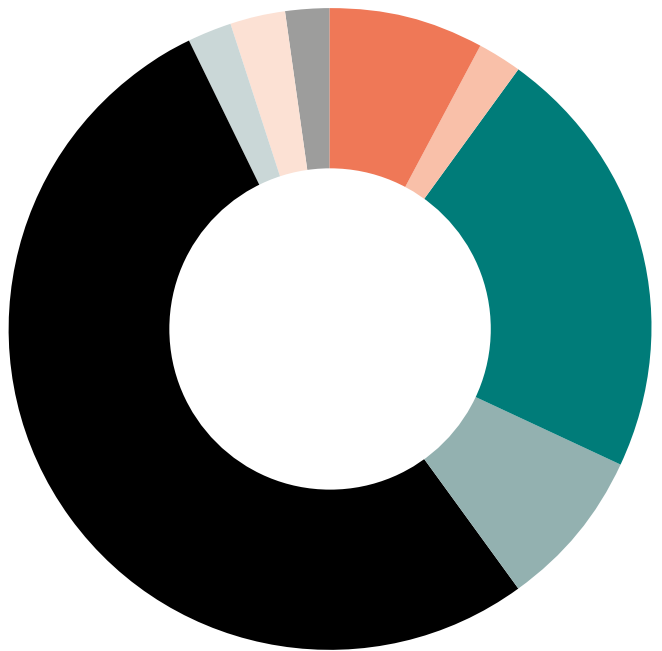
Origen ingressos

- Donatius periòdics (socis) (2%)
- Donatius de particulars (18%)
- Donatius d'empreses (5%)
- Resultats financers positius (75%)



Distribució despeses

- Material sanitari (8%)
- Comunicació i publicitat (2%)
- Personal i Seguretat Social (22%)
- Administració (8%)
- Atenció directa a pacients (53%)
- Investigació (2%)
- Expedicions (3%)
- Amortització immobilitzat (2%)



Els comptes anuals complets de la Fundació Barraquer corresponents a l'exercici 2019 i l'informe favorable d'auditoria emès per la firma AUDIT OLIVER CAMPS, S.L. són a les oficines de l'entitat a disposició de qualsevol interessat.

6

Tots sumem

Tots els programes i activitats es desenvolupen gràcies al suport i a la inestimable ajuda dels nostres col·laboradors, que aporten, cadascú a la seva manera i en la mesura de les seves possibilitats, el seu gra de sorra perquè entre tots puguem vetllar per la salut ocular dels més vulnerables.

- + Centre d'Oftalmologia Barraquer
- + Institut Barraquer
- + General Optica
- + ASSÍS Centre d'Acollida
- + Fundació Roure
- + Fundació Ared
- + Fundació Aspasim
- + Fundació La Caixa
- + Fundació Projecte Home Catalunya
- + Fundación Salud y Persona
- + Associació Llar de Maria
- + Institut de Mercats de Barcelona
- + Light Without Borders
- + Cultivant Vida
- + Parafina
- + Medical Mix
- + Allergan
- + Change Vision Ópticas
- + Think'Eat
- + Casa Batlló

Col·labora

Gràcies a la teva aportació podem millorar la salut ocular de les persones en situació de vulnerabilitat. Els donatius rebuts es destinen íntegrament a finançar les cirurgies, l'hospitalització, les lents, els medicaments i totes les despeses derivades de l'assistència oftalmològica que prestem als nostres pacients al Centre d'Oftalmologia Barraquer.

Pots contribuir a la tasca de la Fundació Barraquer amb l'aportació que consideris més oportuna:

1 Fes-te soci

Suma't a la nostra tasca i ajuda'ns a continuar oferint assistència gratuïta i donar suport al desenvolupament de l'oftalmologia.

2 Donacions

Realitza una aportació puntual per ajudar a cobrir necessitats concretes dels pacients de la Fundació, com medicaments, intervencions o ingressos hospitalaris. Tria tu el destí de la donació.

3 Voluntariat

Si vols col·laborar amb el teu temps, ja sigui formant part de les expedicions mèdiques o participant en les revisions de la salut ocular realitzades a col·lectius vulnerables en diferents entitats socials de Barcelona i província, escriu-nos a fundacion@barraquer.com i ens posarem en contacte amb tu.

Comptem amb tu?

#Mirempertu

fundacion@barraquer.com
+34 936 025 345
Laforja, 88, 08021 Barcelona
barraquer.com/ca/fundacio